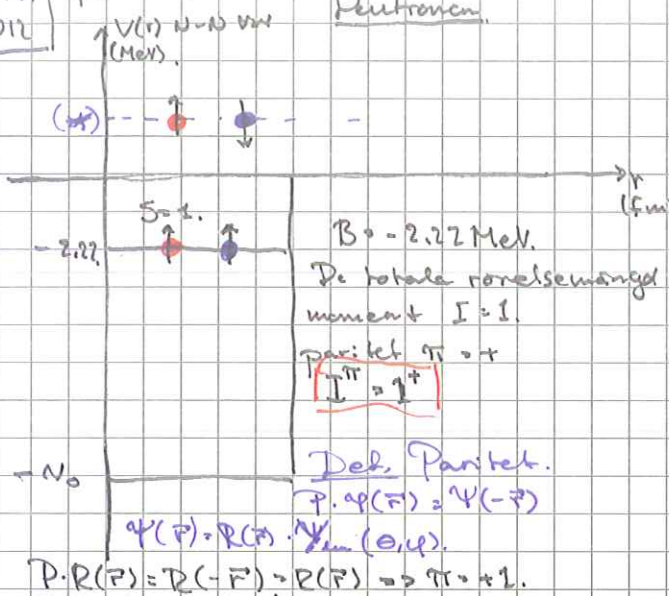

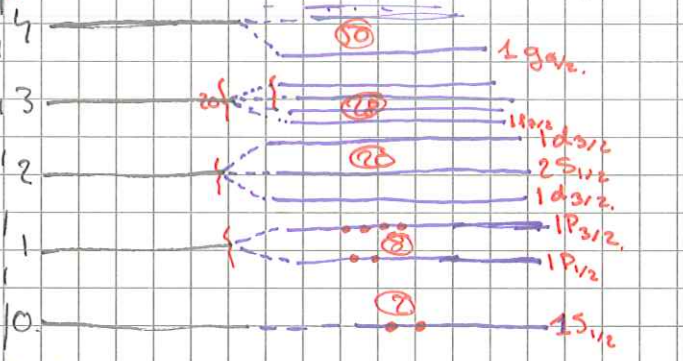
16/11
2012

Deuteronen

Spin-ban koppling: $V_{ls} = \vec{l} \cdot \vec{s}$
 Eigenvärdet kan beräknas med ett trick:
 $\vec{l}^2 = (l+s)^2 = l^2 + s^2 + 2 \cdot \vec{l} \cdot \vec{s}$
 $\Rightarrow \vec{l} \cdot \vec{s} = \frac{1}{2} (l^2 + s^2 - (l+s)^2)$ $\vec{l} \cdot \vec{s}$ är därför en
 egenoperator med följande egenvärden
 $\langle \vec{l} \cdot \vec{s} \rangle = \frac{1}{2} [j(j+1) - l(l+1) - s(s+1)] \hbar^2$
 $\langle \vec{l} \cdot \vec{s} \rangle = \frac{1}{2} \hbar^2$ för $j = l + \frac{1}{2}$
 $\langle \vec{l} \cdot \vec{s} \rangle = -\frac{1}{2} (l+1) \hbar^2$ för $j = l - \frac{1}{2}$

Spin-ban kraften förstär degenereringen mellan tillstånd med $j = l + \frac{1}{2}$ och $j = l - \frac{1}{2}$.

Def. Partiklar utanför ett slutet skal kallas valenspartiklar.

av) $\prod_{i=1}^n \pi_i = \pi_1 \cdot \pi_2 \cdot \dots \cdot \pi_n$
 n och p kan ha sina spinn parallella, $S=1$ eller anti-parallella, $S=0$.

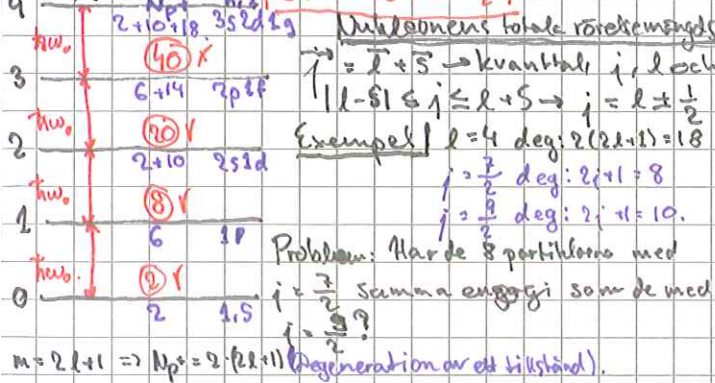
- Addera li: $|l-S| \leq I \leq l+S$
 4 möjligheter för $I=1$:
- 1) $S=1, l=0$ $P=+1$ ✓ Mest sannolikt.
  - 2) $S=0, l=1$ $P=-1$ ✗ neg. par
  - 3) $S=1, l=1$ $P=-1$ ✗ neg. par
  - 4) $S=1, l=2$ $P=+1$ ✗ Kostar mer energi => exciterat tillstånd och ej bundet.

5) $S=0, l=0$ $P=+1$ (*)
 Kernkraften stärker i parallella spinn då den är spinn beroende.
 Två neutroner i bundet tillstånd? (Kärnan bildning) oberoende
 Nej - strider mot Pauli principen.

Skalmodellen skalslutning

Atomerna har skalstruktur vid elektronantal 2, 10, 18, 36, 54 och 86; ädelgasar.
 Atomkärnan har också skal skalstruktur, skalslutning, vid 2, 8, 20, 28, 50, 82, 126. ("de magiska talen")

Lös S.E. för en nukleon i atomkärnan av en sfärisk symmetrisk harmonisk osi lator potential:
 $\frac{\hbar^2}{2m} \nabla^2 \psi(r) + V(r) \psi(r) = E \cdot \psi(r)$
 ("de magiska talen") - atomkärnan mer bundna än andra

Def. Konfiguration

En Protonkonfiguration för ^{12}O är $(1s_{1/2})^2 (1p_{3/2})^4 (1p_{1/2})^2$
 Neutronkonfiguration för ^{12}O är $(1s_{1/2})^2 (1p_{3/2})^4 (1p_{1/2})^2 (1d_{5/2})^1$
 Totala rörelsemängdsmomentet för atomkärnan, $I = \sum_{i=1}^n \vec{l}_i = \sum_{i=1}^n \vec{l}_i + \vec{s}$

Grundtillståndet bestäms atomkärnans rörelsemängdsmoment av den sista nukleonen, t.g.
 Par kraften (en del av den starka v.v) favoriserar nukleonkopplingen så att varje par kopplar till 0.
 $I = j_i$ (För alla samma kärna är spinnet 0 i grundtillståndet)

Nukleonens totala rörelsemängdsmoment $\vec{l} + \vec{s} \rightarrow$ kvanttal j, l och s
 $|l-s| \leq j \leq l+s \rightarrow j = l \pm \frac{1}{2}$
 Exempel $l=4$ deg: $2(2l+1) = 18$
 $j = \frac{7}{2}$ deg: $2j+1 = 8$
 $j = \frac{9}{2}$ deg: $2j+1 = 10$
 Problem: Har de 8 partiklarna med $j = \frac{7}{2}$ samma energi som de med $j = \frac{9}{2}$?
 $n = 2l+1 \Rightarrow N_p = 2 \cdot (2l+1)$ (degeneration av ett tillstånd).